

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXIII. Par, an maior Vtilitas ex Vna, vel Vtraque sumta specie capiatur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

de Cæna: Aug. in Pl. 103. 2. Significatio v-
triuslibet est Vno fidelium: Sicut vnus pa-
nis, & Vinum è multis granis constat: Ita
Ecclesia. 2. Cor. 2.

II CAUSALITAS par Vtriq; inest:
quia idem Christus totus Vtrobique: Vn-
de & quaq; species habet propria, Mate-
riam, Formam, Act. onem; vt neutra p̄-
deat ab altera, quin sit Sacramētum per-
fectum formaliter; non parziale, nisi spe-
cietenus materialiter. Ita Vniuersalis or-
bis Christiani ætatum omnium Cōsen-
sus. Prætulerunt ita typi, quorum hi istā,
vt Manna, Agnus, Panes propositionis:
isti alteram speciem præsignarunt: Præ-
qua petra. Nec duæ species Sacramenti
duo sunt Sacramenta; sed vnum; dum in
actione vna sumuntur ab Sacerdote:
Nisi sic diuideret eam actione, vt hanc
ante, istam post prædium sumeret: quod
nefas. Hinc patet solutio dilemmatis
superioris Lutherani.

QVÆSTIO LXIV.

Par, an maior Vtilitas ex Vna, vel
Vtraq; capiatur sumta specie?

LUTHERANI iuxta & CALVINIANI
contendunt, ex Vna minorem percipi.
SVADENT istis. 1. Caluini Inst. l. 4. c.
17. §. 47. Fraudatur populus magnâ fide. Si-
gnificatione: adeo clarius duæ, quàm vna
species significat Christum totum. 2. Ge-
orgii Casander. S. Patres tribuunt peculia-
rem effectum Sanguini Dominico. S. Ambr.
l. 5. de Sacram. c. 3. Quotiescung; bibes, remis-
sionem accipis peccatorum et inebriaris Spiritu.
S. Cyr. l. 1. epist. 2. Quomodo docemus, aut pro-
uocamus eos Sanguinem suum fundere; si egi mi-
litaris Christi Sanguinem denegamus? 3.
Ruardus Catholicus declaratandæ Veritatis

causa sibi obiicit: Altera species accedens,
Si auget gratiam: ergo utilis est: Si non au-
get; ergo verum Sacramentum non confert
gratiam, estque frustraneum.

AUTOR. I. Quem aduersarii fru-
ctum quærunt in Sacramentis, is tam in
Vna, quàm in vtraque datur; scilicet. Fi-
dei excitatio & confirmatio. Quòd velint
Sacramenta non aliter prodesse, quàm
significatione, & promissionem Dei re-
præsentante. Id q̄ magis videndo, quàm
manducando, obtinetur: cum mandu-
cando symbolum absumatur, videndo
manens repræsentet: Et Vltus quàm ga-
stus, sit spiritalior, adque intelligentiam
aptior.

II. Quem Orthodoxi fructum quæ-
rimus, perinde capitur ex vna; sc. Gratiæ
collatio ad salutem. Ioan 6 Qui manducat
hunc panem, viuet in æternum.

III. Tamen, (facita esse) plus gra-
tiæ ex Vtraque accederet sumenti; non
tamen necesse foret, nec expediret Vtrā
que dare omnibus. 1. Quia præstat al-
tero bono non necessario carere; quàm
Sacramentum periculo irreuerentiæ ex-
ponere. Hinc desit Ecclesia pueris Eu-
charistiam porrigere: Hinc Matrimoniu-
m & Ordo non omnibus expediunt. Et
præstat crebrò sub vna securè communi-
care; quàm rarè & periculosè sub vtraq;
Præsertim cum nihil ex duabus percipi-
atur, quod non capiatur ex Vna. Nece-
nim Significatio, sed Causalitas rem effi-
cit meliorem: vt supra.

DICO AD I. Absurdum est dicere
Fructum Sacramentorum consistere in
confirmanda fide, vt apprehensâ signi-
ficatione moueatur animus. Nam
sic rudiores parum, infantes nil utili-
tatis

tatis perciperent plus ingeniosiores, nō autem meliores sed hebetes.

AD II. Et si Deo Patri, & Filio, sua enique peculiaria tribuantur; non tamē idcirco de Sp. Sancto negantur: Ita & in speciebus est: Vnde iidem S. Patres alibi eisdem effectus Sanguinis tribuūt Corpori: Ambr. libr. 4. de Sacram. c. 5. *Qui manducavit hoc Corpus, fiet et remissio peccatorum.* Cyr. ibid. ait, Martyres muniri protectione Corporis Domini debere. Ita Col. 1. *Pacificans per Sanguinem Crucis.* Infrā: *Reconciliavit in Corpore Carnis.* Ad quod effectum eum tribuunt nō speciebus, sed Contento.

AD III. Similiter posset quis argumentari de particulis S. Hostiæ: At male. Nam non species, sed Contentum confert gratiam: hoc autem utrobique idem est. Et cūm utraque sumitur, est actio vna functionis perinde, ut cūm vna percipitur: sicuti & est Res vna vel sub mille particulis data.

Q V Æ S T I O LXV.

An Communio sub Utraque sit Præcepta à Christo?

L V T H E R V S, ut supra q. 62. Sæpius dicit, Permissio em esse diuinam, nō præceptum: L V T H E R A N I tamen, ut Kemnitius, &c. esse præceptum contendunt.

C A L V I N V S Inst. 1. 4. c. 17. §. 17. ait. *Edictum aeterni Regis est, ut omnes bibant.*

S V A D E N T I S T I S. 1. *Melanct. in Apolog. Confess. Aug. & Kern.* In voce, *Fractio panis*, per figuram Intellectionis significatur & altera species: Vti & *Ioann. 6.* dum quater fit mentio panis solius. 2. *Kemnitius.* In *Emaus* sub Utraque communicatum est, teste *August.* *Verè in fractione panis Christum agnoscit, qui non sibi indicium manducat & bibit.*

Neque ibi dixit; *Hoc facite*, licet vnam porrexisset solam. Plura quæstione sequenti.

A V T O R. Utraque non est in præcepto diuino.

I. Quia typi plerique sunt de Vna: ut Lignum vitæ, *Genes. 2. 3.* Agnus Paschalis, *Exod. 12.* Manna, *Exod. 16.* Panis propositionis, *1. Reg. 21. Exod. 25.* Caro Sacrificiorum. *Et* sunt alia figuræ de potu: Non nos contendimus pro necessitate Vnius, ut pro duarum Sedarii. *Dei.* Melchisedechum obtulisse Deo panem & vinum constat: dedisse verò Abraham, non constat. *Adhuc*, aqua è petra data est sine cibo; non ideo Calix dandus est sine pane.

II. Doctrina, & exemplum Christi, & Vñs Apostolorum, docent Vnam esse dari. Vide in *Antichristo part. 1. tom. 1. quæst. 26.*

III. Vetus & primitiva Ecclesia vitam sub Vna Communionem testatur trifariam. I. Quia eam nunquam reprehendit, tum in Orthodoxis: tum vel in Manichæis: qui, teste S. Leone *Serm. 4. de Quadrag.* sub vna communicabant quòd vinum ducerent se esse Draconis & quòd negarent veram Christi passionem & mortem, & Sanguinis effusionem: vnde & signum in vino reiciebant. Nec Epiph. nec Augustinus, qui eos exagitauerunt, hoc in eis carperunt.

2. Quia moris erat Eucharistiam deferre secum domum, & sumere cūm libuisset. 3. Quia Manichæi, ut hæretici tegerent, sub vna cum Orthodoxis communicabant Romæ: teste S. Leone ibid. Qui & obseruari iussit eos, qui nunquam vini speciem sumerent.

IV. Ritus Ecclesiæ docent idem. *Pe. Affer.*